

# GAZETA BIAŁOSTOKA

## MAGAZYN

ORGAN KW. POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

№ 20 (4689)

3-4. IX. 1966 r.

Cena 70 gr

## Z BEZDROŻY NA DOBRE DROGI

O d razu przyparli mnie do muru. Za co? Przecież spytałem tylko, czy to wstyd budować drogi? I prawie mówiąc, nie moje to były wątpliwości, ale wielu rodaków, którzy wybierając sobie zawód, odruchowo wybierają profesję drogowca. Nawyki robią wiecie. Cieszę się, że wybrałmy sobie ten, który buduje nowe drogi, jako jeden z najlepszych kamieni drogi miłości.

— Czego się mamy wstydzić? — odpiera moje pytanie pytaniem inż. Michał Tomczyk, kierownik białostockiego Rejonu Inżynierii Drog Publicznych.

Wiele powodów żadnych nie ma. Przecież, możemy się już chwalić naszymi

Oczywiście, wraz z bazą przeniesli się także ludzie, przypominający kocowików, którzy nigdzie długo nie zagrzejali miejsca. Cała baza to zespół maszyn, kotłów i tłumoczących, służących do wytwarzania asfaltobetonu i laneo asfaltu, którym pokrywa się szosy. Ludzie pracują tu ciężko, w bardzo trudnych warunkach polowych, bez względu na pogodę.

A jednak taki majster Aleksander Sawowski, technik Teresa Dero czy też robotnik Michał Tomczyk, kiedy z nimi rozmawiałem, ani jednym słowem nie napomknęli, że żałują teraz wyboru zawodu. „Jedziecie nowa szosa i cieszyć się, że ty ją budowałeś. Czyż może być coś przyjemniejszego? No, niech pan powie.” Tak, ludzie ci wysoce sobie cenią swoją pracę, której — niestety — inni jeszcze nie potrafili należycie docenić.

Wspominałem o tym, że wyobrażamy sobie drogowców z ogromnymi miotłami, którymi tłuką kamienie. Pogląd taki od wielu lat traci już myślnik. Po pierwsze: kamienie rozdrabnia się w specjalnych maszynach. Po drugie: kamienie dają już wy-

ciąg dalszy na str. 4



I znow jak co roku obchodzimy tradycyjne święto plonów, święto młodości — dojrzały, CAF

Przed Kongresem Kultury Polskiej

## Obywatelstwo plastyki

Białostockie środowisko plastyczne należy do najmłodszych w kraju i to zarówno jeśli chodzi o okres istnienia, jak i o wiek jego członków. Jest coś znużającego w fakcie, że gdy przychodzi mówić o dziełach plastyki na Białostocczyźnie wymieniamy się w zasadzie cztery nazwiska, w tym dwu cudzoziemców Miry i Herliczki działających tu w wieku XVIII oraz dwu Polaków: pochodzącego z Suwałk, a pracującego za granicą Wierusza-Kowalskiego oraz tworzącego na podłożu Życha-Bujnowskiego. Rządziej wymieniamy się nazwiskiem Czesława Sawowskiego, współczesnego plastyka urodzonego wprawdzie w Białymstoku, lecz pracującego w zasadzie głównie w Łodzi.

Można by do tego dorzucić parę nazwisk ludzi związanych luźno z Białymstokiem i oraz kilka nazwisk zdolnych amatorów. Wszystko to nie zmienia w niczym faktu, że w okresie międzywojennym białostockie środowisko plastyczne po prostu nie istniało.

Obecnie tworzy na Białostocczyźnie przeszło pięćdziesięciu artystów plastyków — członków ZPAF. Z wyjątkiem paru osób — wszyscy oni mieszkają w Białymstoku lub związani są z istniejącą w Suprasiu szkołą artystyczną — Liceum Techniki Plastycznej.

Istnienie tej szkoły, mieszczącej się pierwotnie przez wiele lat w Białymstoku, miało niebagatelny wpływ na rozwój białostockiego środowiska artystycznego. Można wyśledzić tę szkołę, mieszającą się w wyjątkowo tę ukończyli w różnych latach, a następnie po odbyciu studiów wyższych powrócili do Białostoku. Obok nich jest również wielka grupa plastyków wywodzących się z innych regionów, którzy po ukończeniu studiów mogąc pozostać w innych miastach świadomie wybrali Białystok. Wielu z nich przyciągnęła „egzotyka”

naszych stron, tak mało znanych w kraju, a więc ciekawych, dających możliwość dokonywania własnych artystycznych odkryć. Tłok panujący w wielkich ośrodkach kulturalnych z dużymi tradycjami ma swoje plusy, ale ma też i minusy. Jednym z nich jest dla artysty ciągła obawa, że krocząc czyniąc śladami, że peją, zabycie, nastrojowy zaulek, który go akurat pociąga — już ktoś przed nim malował.

Wiele osób, zarówno wywodzących się z tych stron, jak i przybyszów z innych regionów, przyciągnęła tu oryginalna i także mało znana sztuka ludowa. Dla jednych plastyków wytwory jej stanowią inspirację do własnych przemysłów, inni są świadomymi jej kontynuatorami.

Rosnące z każdym rokiem białostockie środowisko plastyczne szuka coraz to nowych form wypowiedzi, a zarazem coraz to różnorodniejszych kontaktów z odbiorcami. Doroczne wystawy prac członków ZPAF, a było ich dotychczas osiemnaście, już od dawna przestały być imprezami, podczas których prezentowano po kilkanaście obrazów paru twórców. W ostatniej wystawie na przykład brało udział 30 plastyków, a każdy z nich wysłał niżej trzy prace. Na więcej po prostu nie starczyło miejsca w szupach salach wystawowych białostockiego Ratusza.

Nie też dziwnego, że twórcy szukają możliwości pokazania większej ilości swych prac na wystawach indywidualnych organizowanych w maleńkim salonie będącym zarazem siedzibą biura Okręgu Związku Artystów Plastyków, a także w Klubie MKP w Klubie „Siedmiu”. Klub Pracowników Kultury i innych placówek na terenie miasta wojewódzkiego. Coraz częściej można

ciąg dalszy na str. 5

## 24 GODZINY NASZYCIE

• HAWANA — Organizacja Kontynentalna studentów amerykańskich (OCSA), utworzona ostatnio na kongresie studentów z Kolumbii w Hawanie, wypruła do obywateli akademickiej całego świata z wezwaniem o rekrutację dla Wielkiego Ochotniczego, który przyczyni się do walki o wolność Wietnamu, kiedy ci uznają to za potrzebne.

• OSŁO — W trwającej w Oslo V Międzynarodowych Targach Technicznych uczestniczy prawie tysiąc firm z 24 krajów. Polski przemysł reprezentują: centrala, Metalimport, Cokop, Centropap i Varimet. Szczególnie zainteresowanie budzą plany i modele stożków, a także konstrukcje stalowe i narzędzia precyzyjne.

• KAIR — Prezydent Gamal Nasser podczas tygodniowej wizyty w Tanzanii przeprowadził rozmowę z prezydentem Juliussem Nyerere na temat jednolitej afrykańskiej. Głównym przedmiotem spotkania będzie sprawa studentów między Tanzanią a Egiptem. Wizyta rozpocznie się 2 września br.

• SÓFIA — W Sofii zakończył się pierwszy Międzynarodowy Kongres Balkanologów. Podczas tygodniowych obrad przedstawiciele nauki z 14 krajów omawiali problemy z dziedzin historii, archeologii, sztuki, literatury, językoznawstwa, folkloru i etnografii.

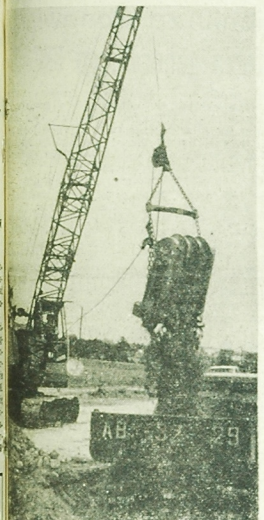
• LONDYN — Scotland Yard ostentacyjnie pogodził się z przestępstwami, które w ramach pomocy władzom aresztował Harry Reid, ostentacyjnie z mordem trzech inżynierów policji nadającego się jeszcze na wojnę.

• NOWY JORK — W Dayton w stanie Ohio doszło do krwawych starć na tle rasowym w związku z zatrzymaniem przez rasistów 40-letniego Murzyna, który zamieszkał u siebie przed swoim domem. Do miasta przybyły oddziały gwardii narodowej w obawie, że sytuacja może się rozstrzygnąć i chwila gdy w przyszłości ponownie przybędzie tam prezydent Johnson.

• ATENY — W północnej części Grecji rozpoczęły się manewry wojsk NATO z udziałem żołnierzy amerykańskich, brytyjskich, zachodniemieńskich, belgijskich i greckich.

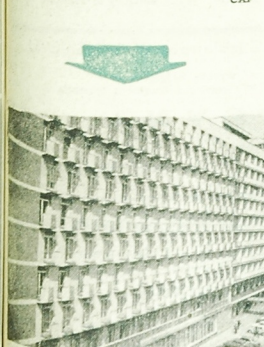
• RÓNN — Ministerstwo Obrony NRF odrzuciło krytykę Holandii, skierowaną pod adresem zachodniemieńskiego generała dowódcy sił zbrojnych NATO w Europie środkowej von Klamannego.

• MEXYK — Argentynie udało się zdobyć było widownią nowych demonstracji studentów. Protestowali oni przeciwko represjom policji. 10 studentów aresztowano.



Wreszcie chociaż do ideału jeszcze daleko, ale o tym później. Na razie chciałbym przypomnieć, że inż. Dzierżewski spotkał nie w burze, ale na łosie polanie. Później właśnie przeniosła się jego „fabryka na kółkach”, fachowo nazywana bazą przetrwania.

Wreszcie jest mieszkaniem Warszawy. Poświęcamy go naszej stolicy tak barbarzyńsko zniszczonej przez bestialskie hordy hitlerowców i z takim poświęceniem i samoparą odhodowanej przez cały naród. Cieszy nas wszystkich, że miasto to — serce Polski — z każdym rokiem pięknieje, rośnie, nabiera uroku.





**Z powodu śmierci Michała Bartkiewicza**  
pracownika Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Białymstoku wyraży szczerego współczucia.

**RODZINIE**

składa:

Dyrekcja, Rada Zakładu oraz  
współpracownicy z MPWiK w  
Białymstoku.  
k 1488-1



Przemówienie Józefa Cyrankiewicza wygłoszone  
w dniu 1 września w Warszawie

kłamał, że nasz zwracca się w  
 na dnu ku żołnierzom  
 bolszewickiej Armii Radzieckiej,  
 który wraz z żołnie-  
 rami Wojska Polskiego prze-  
 chodzą ostatecznie najdłuższe  
 naszego kraju i doszli aż do  
 zbijając radzieckie  
 z rąk i rękami zbrodni  
 były obalone! Rzecz się  
 dopiero wreszcie był  
 zwyciężony.

W czasie z tej wojny zwycię-  
 żaliśmy, nie opłaciliśmy zwycię-  
 stwa, nie otrzymaliśmy proporcjo-  
 nalnie strata, nie otrzymaliśmy  
 Wierzyliśmy z tej woj-  
 ny, że jedynym pragnie-  
 niamy było, abyśmy  
 nie mieli i uzyskać rekompie-  
 tacji pokojowego bytu  
 i pokoju. Jedynym naszym  
 pragnieniem było, abyśmy  
 mogli socjalistycznej,

Wtedy, kiedy bieżą-  
 cą, Polska Radzieckiego  
 i socjalistycznej,

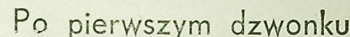
Dostrzegamy i doceniamy od-  
wagę tych intelektualistów, publicystów i  
diennikarzy, duchownych ewan-  
gelickich i znacznie mniej lit-  
eralnych księży katolickich, którzy pragną  
poprawić stosunków między  
Polską a NRF na bazie uznania  
granic państwowej Polski na  
Odrze i Nysie. Nie chcą się od-  
wracać i szaleć, jak ci ludzie są  
w znakomitej większości. Nie oni  
też kierują władzę w NRF. A ci,  
którzy kierują, to ci, którzy mają  
w ręku dzierżki, kierują polityką  
i aparatem państwowym, a nie  
dzierżki poparcia siłom rządzą-  
cym. **Wojciech Jasicki**

Uznanie granic i wyrzeczenie się wszelkich roszczeń terytorialnych.

Uznanie NRD i ustalenie wzajemnych stosunków na szczeblu państwowym i lokalnym.

Wyrzeczenie się urojonych roszczeń do reprezentowania niemieckich Niemców w Związku Radzieckim.

erskiej, dźwigniętej z gru-  
ów — niezłomnej Warsza-  
ry. Taki jest głos całej Pol-  
ki.



Tarcze — te watna rzecz. Symbol przynależności do małej społeczności szkolnej. Pierwszaki otrzymały je również od starszych kolegów.

Fot. Z. Zarembka







do dworca za pióro. Początkowo niechętny Jagiellonowi, podzieli się z Kazimierzem Jagiellończykiem, popiera jego politykę zagraniczną i zostaje toczonawacą królewskich synów. Umiera w 1480 r. w Krakowie, a żułki jego w ciele rysta lat później zostają złożone w grobach zastużonych na Skalce.

(acz)











Posięga współczesnej astronautyki nie ma chyba równych w historii rozwoju techniki. O ile jednak opinia publiczna dość szeroko informowana jest o aspektach naukowych i badawczych w tej dziedzinie, to mniej znane są cele czysto militarne, dominujące obecnie nad całym programem kosmicznym Stanów Zjednoczonych.

# CEL — PANOWANIE NA ŚWIETEM

Militaryzacja kregi USA już od pierwszej chwili rozpoczęcia pobojku Kosmosu prowadziła w tym jedną z zasadniczych dróg panowania nad światem — zdobycie przestrzeni 1960 były prezydent USA, Kennedy, wyraził poglądy, iż „kraja, który będzie kontrolował Kosmos, będzie mógł kontrolować Ziemię”, a roku ubiegłym prezydent Johnson polecił Ministerstwu Obrony, aby niezwłocznie przystąpiło do realizacji swojego laboratoryjnego kosmicznego typu „MOL”.

Od kilku już lat w USA prowadzone są intensywne i szeroko zakrojone prace nad wykorzystaniem Kosmosu do celów militarnych. Dziesiątki satelitów — szpiegów obiegających bez przerwy nasz glob i pełniających służbę na rzecz Pentagonu — realizują projekty satelitów — bombowców i satelitów — myśliwców, wreszcie prace nad konstruowaniem pilotowanych statków wojсковych, które daleko bliżej jest realizacji niż mającego służyć działaniom wojсковym w Kosmosie.

## OD „SATELITÓW — ROBOTÓW” DO STATKÓW PILOTOWANYCH

O ile jednak jeszcze całkiem do niedawna główny nacisk w budowie tego arsenału położony był na budowę wojсковych

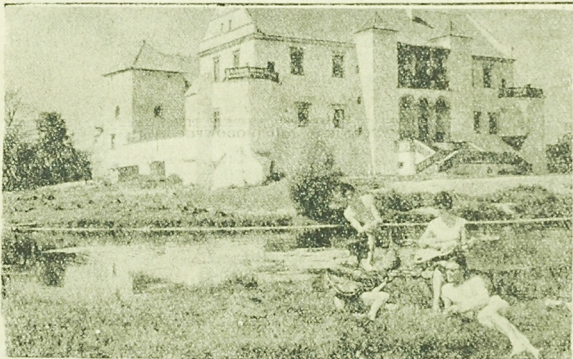
# "GEMINI" I PLANY PENTAGONU

statków bezzałogowych — swego rodzaju kosmicznych robotów, to od pewnego czasu uważył specjalistów z Pentagonu koncentrować się także na wojсковych statkach z załogą. Specjaliści ci doniśli bowiem do wniosku, że jeśli człowiek może swobodnie przebywać i pracować w Kosmosie, to może on z równym powodzeniem wykonywać w Kosmosie działania bojowe i być zasadniczym elementem wszystkich systemów kosmicznych. Tym bardziej, że człowiek — według ich opinii — jest „najlepszym i najprężniejszym narzędziem elektrycznym” i dysponującym wszechstronnymi źródłami informacji oraz bardzo połączoną pamięcią. Plany Pentagonu zakładają przy tym, że właśnie pilotowane statki kosmiczne będą kluczem do strategicznego panowania w Kosmosie.

W związku z przyjęciem takiej właśnie koncepcji zaproszono w Stanach Zjednoczonych realizację programów wojсковych statków kosmicznych, a rozszerzenie natomiast program „Gemini”, w trakcie którego rozpoczęto wykonywać eksperymenty z statkami wojсковymi.

## STRATEGICZNY WYWIAD Z ORBITY

Na pierwszy plan w czasie lotów poszczególnych kabin typu „Gemini” wysunęto m. in. zadanie sprawdzenia możliwości wykorzystania statków załogowych do celów wywiadu strategicznego z Kosmosu, a zwłaszcza sprawdzenia skuteczności prac wywiadowczych prowadzonych przez ludzi. Kosmonaut amerykańscy obserwowali statki rakiet międzykontynentalnych i wykonywali



Jednym z zabytkowych Szwajcowa (wiel. kielecki) jest XVII-wieczny zamek. Po wejściu był on w stanie kompletnej ruiny. Obecnie został odbudowany i przeznaczony na dom kultury, oraz oddział Muzeum Szwajcowskiego.

zdjęcia tych statków. Obserwowali rzeki, porty, lotniska i fotografowali je. Prowadzili rozpoznanie środków radiotechnicznych i radiolokacyjnych oraz rozpoznanie innych obiektów kosmicznych poruszających się po orbicie.

Zasadniczym celem w lotach „Gemini” jest także sprawdzenie możliwości przechwytywania szluczkowych satelitów na orbicie oraz ich ewentualnego dziesięć. „Tęchła spiska kosmicznego” — pisał niedawno gen. Heurte, dyrektor paryskiego Instytutu Wzrostu Sił Zbrojnych — ma być „wzrostem” zważając z zasadniczymi strategiami wojnymi i poprzecząc bardzo cenę — z żołnierską złością”.

## „GEMINI” I MOL

Ukoronowaniem bowiem wszystkich obecnych wysiłków USA w dążeniu stworzenia bojowych środków kosmicznych ma być zbudowanie przez siły powietrzne USA wojсковej stacji orbitalnej MOL. Jej głównym zadaniem ma być szpiegowanie potencjalnego przeciwnika w czasie pokoju i wojny. Dwaosobowa załoga pojazdu, którego pierwszy próbnny lot ma się odbyć jeszcze w tym lub na początku przyszłego roku, ma sprawdzić m. in. możliwości wykorzystania statków z załogą do obserwacji i przechwytywania satelitów, walki z rakietami balistycznymi oraz rażenia celów naziemnych z Kosmosu.

Nieopóźniona rola w budowie tego orbitalnego sprzętu z załogą przypada także projektowi „Gemini”. To bowiem właśnie kabinę będą stanowić przedział życia kosmicznego laboratoryjnego, odgrywać rolę swego rodzaju „laboratorium” kosmicznego w klasie załoga laboratoryjnego na wykonaniu zadań strategicznych będzie można powrócić na Ziemię. Nowa załoga orbitalnego sprzętu dotrze doń również za pomocą kabiny „Gemini”.

Tak więc nie umniejszając w niczym znaczenia lotów kabin „Gemini” dla ugruntowania amerykańskiego programu lotu na Księżyc, należy widzieć i drugą stronę całego przedsięwzięcia, realizację w ramach programu „Gemini” za sprawą militarnych statków kół Stanów Zjednoczonych, które w coraz szerszym stopniu dąży do przeniesienia ziemskiego wysiłku zbrojeniowego do Kosmosu, chcąc uczynić ten jeszcze jeden poligon wojkowy.

TEODOR ZUBOWICZ (WIT-AR)



## Szeregowiec Tadeusz Rutkowski

Urodził się w 1922 roku we wsi Wola Kąkolowa koło Skierkowiec. Otrzymał wykształcenie średnie. W 1940 roku wstąpił do Związku Walki Młodej. W 1941 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1942 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1943 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1944 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1945 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1946 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1947 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1948 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1949 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1950 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1951 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1952 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1953 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1954 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1955 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1956 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1957 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1958 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1959 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1960 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1961 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1962 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1963 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1964 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1965 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1966 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1967 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1968 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1969 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1970 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1971 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1972 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1973 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1974 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1975 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1976 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1977 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1978 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1979 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1980 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1981 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1982 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1983 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1984 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1985 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1986 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1987 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1988 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1989 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1990 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1991 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1992 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1993 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1994 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1995 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1996 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1997 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1998 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1999 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2000 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2001 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2002 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2003 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2004 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2005 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2006 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2007 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2008 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2009 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2010 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2011 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2012 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2013 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2014 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2015 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2016 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2017 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2018 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2019 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2020 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2021 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2022 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2023 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2024 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2025 roku wstąpił do Armii Krajowej.

W listopadzie 1945 roku skierowany został wraz z nowo sformowaną kompanią konwojującą do więzienia w Skierkowiec. Na terenie Skierkowiec przetrwał w warunkach ciężkich. W 1946 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1947 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1948 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1949 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1950 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1951 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1952 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1953 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1954 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1955 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1956 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1957 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1958 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1959 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1960 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1961 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1962 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1963 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1964 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1965 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1966 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1967 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1968 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1969 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1970 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1971 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1972 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1973 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1974 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1975 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1976 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1977 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1978 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1979 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1980 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1981 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1982 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1983 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1984 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1985 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1986 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1987 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1988 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1989 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1990 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1991 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1992 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1993 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1994 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1995 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1996 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1997 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1998 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1999 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2000 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2001 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2002 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2003 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2004 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2005 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2006 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2007 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2008 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2009 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2010 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2011 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2012 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2013 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2014 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2015 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2016 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2017 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2018 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2019 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2020 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2021 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2022 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2023 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2024 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2025 roku wstąpił do Armii Krajowej.

W grudniu 1946 roku w kłodzkiej więzнице, patrol pod dowództwem Rutkowskiego, który w wyniku kłótni z więźniem, został zabity. Rutkowski został stracony w 1947 roku. W 1948 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1949 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1950 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1951 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1952 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1953 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1954 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1955 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1956 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1957 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1958 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1959 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1960 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1961 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1962 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1963 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1964 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1965 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1966 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1967 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1968 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1969 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1970 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1971 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1972 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1973 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1974 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1975 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1976 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1977 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1978 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1979 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1980 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1981 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1982 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1983 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1984 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1985 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1986 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1987 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1988 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1989 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1990 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1991 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1992 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1993 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1994 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1995 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1996 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1997 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1998 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1999 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2000 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2001 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2002 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2003 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2004 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2005 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2006 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2007 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2008 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2009 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2010 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2011 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2012 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2013 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2014 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2015 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2016 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2017 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2018 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2019 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2020 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2021 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2022 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2023 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2024 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2025 roku wstąpił do Armii Krajowej.

Nierówna walka jednego z przetrwałych Kłódzkiego toczyła się przez dłuższy czas. Mimo odniesionych ran, szarych Rutkowski nie przestawał walczyć. W 1947 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1948 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1949 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1950 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1951 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1952 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1953 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1954 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1955 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1956 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1957 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1958 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1959 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1960 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1961 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1962 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1963 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1964 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1965 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1966 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1967 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1968 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1969 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1970 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1971 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1972 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1973 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1974 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1975 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1976 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1977 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1978 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1979 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1980 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1981 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1982 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1983 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1984 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1985 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1986 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1987 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1988 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1989 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1990 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1991 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1992 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1993 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1994 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1995 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1996 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1997 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1998 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 1999 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2000 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2001 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2002 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2003 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2004 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2005 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2006 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2007 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2008 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2009 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2010 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2011 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2012 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2013 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2014 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2015 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2016 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2017 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2018 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2019 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2020 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2021 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2022 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2023 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2024 roku wstąpił do Armii Krajowej. W 2025 roku wstąpił do Armii Krajowej.

mgr ZYGMUNT KOSZTALA

## Nowe środki antykoncepcyjne

Działalność Towarzystwa Światłowego i Macierzystwa obejmuje coraz szersze kregi osób zainteresowanych w planowaniu rodziny. W latach 1961 — 1966 przedsiębiorstwo „Światło” z siedzibą w Warszawie rozprzeczowało ponad 7 mln opakowań tabletek „Zet”, 630 tys. opakowań tabletek „Afro”, ponad 190 tys. tub galaretek „Prevanin” i 88.500 sztuk kapsułek naszykujących. Asortyment ten powiększa jeszcze 85 tys. kroczków, które ze względu na brak w kraju odpowiednio ilości naturalnego kaukuku importowane są z Anglii. Wszystkie produkowane w Polsce środki antykoncepcyjne nie ustępują pod względem jakości i skuteczności analogicznym środkom zagranicznym, co między innymi potwierdziła ocena specjalistów Międzynarodowego Towarzystwa Planowania Rodziny.

Ze względu na wrażliwość w wielu krajach popularność tabletek hormonalnych (połączanie tych preparatów wstrzymuje funkcje rozrodcze organizmu) i wkładki domacicznych prowadzące się na t. n. na próby wprowadzenia do produkcji nowych tego typu środków. Obecnie w klinikach A. Kaderni Medycznych oraz poradniach TSM w Warszawie i Krakowie stosuje się nie pod kierunkiem lekarzy bezpłatnie importowane tabletki hormonalne. Nasze poradnie dysponują już nim od roku. W zależności od sytuacji obserwacji planowania rodziny, szczególnie w przyszłości polskiej produkcji środków hormonalnych.

Na poważne trudności technologiczne, ze względu na brak odpowiednich surowców chemicznych, napotyka przede wszystkim produkcja wkładek domacicznych. (AR)

51

RAY LASURE

**PAMIĄTKI**

**ZDALECARII**

Przekład W. Wąsowskiej

Odegnęła z dworca głównego do portu przebyłszy szybko. Tam oczekiwał nas znówu prom, tym razem szwedzki. Odczułem wielką ulgę, gdy odbiliśmy już od brzegu. Do ostatniej chwili obawiałem się przybycia Jacoba, ale jednego z jego koleżg z kaka- zeszłodził mnie. To, że pozostawiono mnie w spokoju, świadczyłoby, że wina Van Kemmela wydała się im bezporna. Ten mały Jos sam szukał guza i na pewno nie ja będę tym, który go z tej afary wypłacie.

Śniadanie jadłem na pokładzie w towarzystwie Moniki. Z widoczną przyjemnością nawiązała rozmowę w swym rodzinnym języku z jedyną dziewczyną obok nas. Nieco dalej zobaczyłem Schneidera. Fabienne dała mi dyskretny znak, że chce mi coś powiedzieć. Jej uroczym małżonkiem zajęty łapczywym pożeraniem jakiegoś potrawy, nie nie zauważył. Monika też nie nie spostrzegła. Opowiadała o swych wycieczkach we Francji, jak można sądzić z jej głosu i gestykulacji, z wielkim zachwytem. Nie zwrociła nawet uwagi na to, że wstałem od stołu.

Na spacerowym pokładzie obserwowano małe żagielki wycieczniczące efektowne ewolucje. Pochyliłem tak, że jedna burta dotykała prawie wody, na drugiej obawiane były swoją załogą, która dokonywała cudów zręczności, widać prawie nad falami, aby zapewnić łodzi równowagę. Często jakby ostrzeżenie i ryzykownie

52

czy manewr sprawiał, że któraś z nich znalazła się niepokojąco blisko promu. Wtedy rozlegał się przeraźliwy głos syreny, ostrzegający śmiałków przed niebezpieczeństwem.

Przeglądałem się temu wszystkiemu, czekając na Fabienne, która nie nadchodziła. W końcu zjawiała się, skinięła mi lekko głową i nie zatrzymując się, dała mi znak, bym szedł za nią. Za dużo ludzi na pokładzie spoconym; za dużo ludzi również i na pokładzie niższym. Za dużo ludzi w umywalkach, na schodach, wszędzie. Fabienne nie widziała już w którą stronę się skierować, a zjawiała się być niepokojona. Trzymając fałkę w ustach, z rękami w kieszeniach, szedłem pod krotką na tył, gdzie się, że Schneider nas jeszcze nie dogonił.

Dosiliśmy w końcu do środkowego pomostu, na którym stały zaćmowane wagony. Było to miejsce mało uczęszczane i dość puste, a huk motorów był tam tak silny, że Fabienne musiała mówić mi do ucha, abym ją posłuchał.

— Chodźmy dalej — rzekła. — Jesteśmy za blisko schodów, ktoś może nas tu zauważyć.

Po tych słowach ruszyła dalej. Często odwracała głowę w kierunku wagonów, jak gdyby zastanawiała się, czy któraś z nich nie mogłaby być naszym schronieniem, zwałnacza kroku, wahała się, ale jednak szła dalej. Nagle zobaczyła coś w rodzaju szklanki czy rupieciarni. Po upewnieniu się, że nikt nie nadchodził, pchnęła drzwi, które były lekko uchylone. W komórkę było ciemno, więc Fabienne naciągnęła kontakt i zapaliła światło.

— Niech pan wejź — rzekła sama stając na progu. Zatrzymałem się, uważając, że aby zamienić parę słów, nie ma potrzeby kryć się aż w takiej ciemnej, brudnej i cuchnącej najgłodniejszą składową wszelkich starych ściepek i pakietów.

— Nie wejź pan? — Jej naleganie bawiło mnie. Czy ta podstarzała Salome zamierzała odegrać tu wielką scenę kuszenia i jakieś głowę miała ode mnie żądać? Moje, to jasne! W jej grze powiniennem być jednocześnie Herodem Antypasem i Janem Chrystielem!

53

— Pan widać, że mamy dużo czasu! — rzekła wracając do drzwi. Niechże się pan zdecydować. Mam parę coś bardzo ważnego do powiedzenia. Gdyby mógł pan nas tu zobaczyć...

Odwrociłem się gwałtownym ruchem, głowę do pokazania się oko w oko ze Schneiderem, któremu natomiast dosięgł czas na wyjście z wagonu, w którym był pewnie ukrywał. Ale wokół nie było nikogo. A zatem Schneider urządził na mnie zasadzkę w tej nieczystej, oświetlonej komórkę, do której Fabienne zaprzasiła mnie tak usilnie. Można przypuszczać, że schował się za drzwiami. Sposób klasyczny. Nie miałem nie przeciwie temu, by wyjaśnić moje stosunki z tym sympatycznym małżonkiem, wczepiając się w jego słowa, że nie wierzając drzwi, aby ewentualnie przysłać trochę niemiłostki. Ale tego nie było. Natomiast odwróciwszy głowę zobaczyłem go w innej stronie ścieżki. To, że trzymał w ręku wycelowany we mnie rewolwer, zdziwiło mnie, ale zmieszło do pozostania bez ruchu.

Zwrócił się do Fabienne, po niemiecku, kładąc jej rękę na barku. Pochyliła bez słowa. Ręce jej drżały, a twarz była ślazięta jak gdyby nerwowym skurczem. Schneider wkazał mi kąt, w którym mam stanąć.

— Proszę się nie martwić.

Patrzyłem na niego przyciągany wzrokiem, udając, że nie rozumiem po niemiecku. Widziałem, że nie wierzy mi, ale widąc załogę czasu na wyjaśnienia, bo powiedział swój rozkaz po francusku.

— A po co? — zapytałem.

Proszę nie dyskutować, tylko robić to, co każe do strzelania.

Spojrzałem na Fabienne, pytając ją czy chce mi wstrzymać zachowanie, się jej męka. Nie odpowiadała mi, unikając mego wzroku. Może oczekiwała obrazy do roli, którą grała w tym przedstawieniu?

— Szybko, szybko! Bo strzelam!

— A jak pan zamierza wytłumaczyć moją śmierć?

CIĄG DALSZY NASTĄPI









Zrączy male i duże...

CAF - DPA

# MAGAZYN

KURDURZE CIESNIN

Na moskiewskim centralnym stadionie na Łuznikach skonstruowano wielką komorę ciśnieniową. W komorze tej radzieccy sportowcy są poddawani testom przy czym ciśnienie wewnątrz komory równa się ciśnieniu na wysokości 2000 metrów — a więc w górach. Komora ciśnieniowa zbudowana dr. Letunowa — kierownika badań, da nam odpowiedź jak najlepiej przystosować się do igrzysk olimpijskich. (AR)

tować radzieckich sportowców do igrzysk olimpijskich. (AR)

PROSZEK Z WĘŻA

„Dla rozginięcia kamienia — radził słynny w XIII wieku Mikołaj z Polki — w jakimkolwiek miejscu ten błąd, czy to w nerkach, czy w pęcherzu, weź proszku z węży, wrzuć trochę do wina i dawaj pić pacjentowi rano i wieczór. Jeśli zaś chęć okazać skutecznie, daj w podobny sposób proszek rocznie. Jeśli zaś najskuteczniej, daj podobnie proszek skorpiom, ale bardzo mało”. (r)

UCZULONY

Jean Lafarge, architekt z Kadyksu cierpi na dość ciekawą dolegliwość, na którą, niestety, nie ma lekarstwa. Jest to choroba na list z urzędu finansowego, od czasu zżalone swędzenie skóry na całym ciele. Przy placeniu podatku dostaje pokrzywki. Choroba ta trwa już kilkanaście lat. Lekarz radzi, aby w szklowodni przedzielił. U niego wtedy kontaktów z urzędem finansowym i pozbędzie się dokuczliwej choroby. (wp)



Fot. Z. Radziewicz

## 100 LAT TEMU PRASA PISAŁA

P. Nobel inżynier szwedzki, korzystając z własności palnych nitroliczyny, użył jej do rozsadzania skał w kopalniach. Płyn ten posiada siłę balistyczną dziesięć razy większą od prochu strzelniczego. Obecnie, jak donoszą dzienniki angielskie p. Skott, oficer duński, stara się zastosować nitroliczyny do broni palnej; są to jednak próby bardzo wątpliwego powodzenia.

Wielenie krajów niemieckich do monarchii pruskiej rozdzieliło opinię publiczną we Francji. Dzienniki wyszczególniały protesty, nawet te które popierały Prusy w ostatniej wojnie, powstają obecnie na postępowanie gabinetu berlińskiego. Francuzi dowodzą, że Prusy nie powinny być zadzierać się z Niemcami bez głoszenia powszechnego, lecz w gruncie rzeczy nie dbają o tę formę, mając przede wszystkim na oku wzrost Prus i przyszłe zjednoczenie Niemiec w jedno czczone państwo.

Ostatnie depesze. Wiedeń 30 sierpnia. W dniu dzisiejszym wymieniono ratyfikację traktatu pokoju zawartego między Austrią i Prusami podpisanego, jak wiadomo, 23 sierpnia.

Począty Jachowicz, który zachwalał dzieciom to bajeczne gruski i jabłka, ponieważ są nasze i tańsze od jombarach, wyszedł na klamkę, bo obecnie gruski i jabłka sprzedawane w Warszawie są tańsze niż nasze ani tańsze od hesperskiego owoców. Ogródniczo w coraz gorsze popada zamieszanie. Usiłowania cenami wygonić z rynku obnoszące gruski i udało się to nawet do pewnego stopnia. Oczekiwano, że nabyło się w nas sklepów owocowych, odgnać cenę tych niezbędnych owoców artykułów żywności poszedł wzrostem szaleńco do niezmierzającej dawniej i nas dochodzący wysokość.

Do kilku faktów przyczyniających przez nas o drożeniu się rzemieślników naszych, kiedy idzie o naprawę jakąś albo o chwilowe zajęcie, niewiele to ich mianowicie mając na przykład korydory, dawno temu dził noty. Słusznie uważamy, że w tych wypadkach o otworzeniu zwyciężonego zamka od drzwi podziękować, za którą to robotę według ogólnie przyjętej normy wynagrodzona jest cena groszy pięćdziesiąt, żądać rubla za pięć, osławiając iż to przeciętnym razie nie wysła terminatoru. Naturalnie słusznie korzysta z tego, że w pobliżu nie było żadnego innego warsztatu, ale czy takie przesłanie miary powinno być dozwolone?

Pod względem drożym ubiorów męskich, Warszawa nie da się zausztudzić Parryżowi ani Londynowi, nie mówiąc już o niemieckich miastach, gdzie używają o potężnie jest także. Za dziesięćset coroczne modnego męskiego garnituru, kilkanaście lat temu cała rodzina przez pół roku albo i więcej używała mogła. Para budów o wysokich cholewach do kamei żądy szynkując kosztuje od stu do stu dwudziestu złotych, kapelusze cylindrowe z porządnie szego nie kosztują pluszu niż pięćdziesiąt, rekwizyty podobne, sztych rubla, reszta w tym samym stosunku. Nie dziwny jest już teraz owoemu bogactwu polskiemu, który kilkadziesiąt razy lata zaciągają diugu do Parryżu i samych krauwod tylko prokrotytury Franków. Obecnie, by dokonać tej szuki, nie trzeba tak daleko Jechać i Warszawa na to starczy.

ERKA

## KRYZOWKA

POZIOMO: 1) zasada postępowania wyrażona w krótkiej formie, 7) brzość, 8) malarz, 9) niebezpieczeństwo przedwczesne, 17) zęgotant III do 20, 19) 18) część ubioru kołnierza, 20) prętydium, 21) suity do odwołania pisma lub kopii, 22) 23) leonowa garza lub typ polskich orszaków, 24) potrawa z surowego mięsa, 25) dusiciel, 26) myślnik, 27) chwał, 30) mowa wiechu, 31) ciek, 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100) 101) 102) 103) 104) 105) 106) 107) 108) 109) 110) 111) 112) 113) 114) 115) 116) 117) 118) 119) 120) 121) 122) 123) 124) 125) 126) 127) 128) 129) 130) 131) 132) 133) 134) 135) 136) 137) 138) 139) 140) 141) 142) 143) 144) 145) 146) 147) 148) 149) 150) 151) 152) 153) 154) 155) 156) 157) 158) 159) 160) 161) 162) 163) 164) 165) 166) 167) 168) 169) 170) 171) 172) 173) 174) 175) 176) 177) 178) 179) 180) 181) 182) 183) 184) 185) 186) 187) 188) 189) 190) 191) 192) 193) 194) 195) 196) 197) 198) 199) 200) 201) 202) 203) 204) 205) 206) 207) 208) 209) 210) 211) 212) 213) 214) 215) 216) 217) 218) 219) 220) 221) 222) 223) 224) 225) 226) 227) 228) 229) 230) 231) 232) 233) 234) 235) 236) 237) 238) 239) 240) 241) 242) 243) 244) 245) 246) 247) 248) 249) 250) 251) 252) 253) 254) 255) 256) 257) 258) 259) 260) 261) 262) 263) 264) 265) 266) 267) 268) 269) 270) 271) 272) 273) 274) 275) 276) 277) 278) 279) 280) 281) 282) 283) 284) 285) 286) 287) 288) 289) 290) 291) 292) 293) 294) 295) 296) 297) 298) 299) 300) 301) 302) 303) 304) 305) 306) 307) 308) 309) 310) 311) 312) 313) 314) 315) 316) 317) 318) 319) 320) 321) 322) 323) 324) 325) 326) 327) 328) 329) 330) 331) 332) 333) 334) 335) 336) 337) 338) 339) 340) 341) 342) 343) 344) 345) 346) 347) 348) 349) 350) 351) 352) 353) 354) 355) 356) 357) 358) 359) 360) 361) 362) 363) 364) 365) 366) 367) 368) 369) 370) 371) 372) 373) 374) 375) 376) 377) 378) 379) 380) 381) 382) 383) 384) 385) 386) 387) 388) 389) 390) 391) 392) 393) 394) 395) 396) 397) 398) 399) 400) 401) 402) 403) 404) 405) 406) 407) 408) 409) 410) 411) 412) 413) 414) 415) 416) 417) 418) 419) 420) 421) 422) 423) 424) 425) 426) 427) 428) 429) 430) 431) 432) 433) 434) 435) 436) 437) 438) 439) 440) 441) 442) 443) 444) 445) 446) 447) 448) 449) 450) 451) 452) 453) 454) 455) 456) 457) 458) 459) 460) 461) 462) 463) 464) 465) 466) 467) 468) 469) 470) 471) 472) 473) 474) 475) 476) 477) 478) 479) 480) 481) 482) 483) 484) 485) 486) 487) 488) 489) 490) 491) 492) 493) 494) 495) 496) 497) 498) 499) 500) 501) 502) 503) 504) 505) 506) 507) 508) 509) 510) 511) 512) 513) 514) 515) 516) 517) 518) 519) 520) 521) 522) 523) 524) 525) 526) 527) 528) 529) 530) 531) 532) 533) 534) 535) 536) 537) 538) 539) 540) 541) 542) 543) 544) 545) 546) 547) 548) 549) 550) 551) 552) 553) 554) 555) 556) 557) 558) 559) 560) 561) 562) 563) 564) 565) 566) 567) 568) 569) 570) 571) 572) 573) 574) 575) 576) 577) 578) 579) 580) 581) 582) 583) 584) 585) 586) 587) 588) 589) 590) 591) 592) 593) 594) 595) 596) 597) 598) 599) 600) 601) 602) 603) 604) 605) 606) 607) 608) 609) 610) 611) 612) 613) 614) 615) 616) 617) 618) 619) 620) 621) 622) 623) 624) 625) 626) 627) 628) 629) 630) 631) 632) 633) 634) 635) 636) 637) 638) 639) 640) 641) 642) 643) 644) 645) 646) 647) 648) 649) 650) 651) 652) 653) 654) 655) 656) 657) 658) 659) 660) 661) 662) 663) 664) 665) 666) 667) 668) 669) 670) 671) 672) 673) 674) 675) 676) 677) 678) 679) 680) 681) 682) 683) 684) 685) 686) 687) 688) 689) 690) 691) 692) 693) 694) 695) 696) 697) 698) 699) 700) 701) 702) 703) 704) 705) 706) 707) 708) 709) 710) 711) 712) 713) 714) 715) 716) 717) 718) 719) 720) 721) 722) 723) 724) 725) 726) 727) 728) 729) 730) 731) 732) 733) 734) 735) 736) 737) 738) 739) 740) 741) 742) 743) 744) 745) 746) 747) 748) 749) 750) 751) 752) 753) 754) 755) 756) 757) 758) 759) 760) 761) 762) 763) 764) 765) 766) 767) 768) 769) 770) 771) 772) 773) 774) 775) 776) 777) 778) 779) 780) 781) 782) 783) 784) 785) 786) 787) 788) 789) 790) 791) 792) 793) 794) 795) 796) 797) 798) 799) 800) 801) 802) 803) 804) 805) 806) 807) 808) 809) 810) 811) 812) 813) 814) 815) 816) 817) 818) 819) 820) 821) 822) 823) 824) 825) 826) 827) 828) 829) 830) 831) 832) 833) 834) 835) 836) 837) 838) 839) 840) 841) 842) 843) 844) 845) 846) 847) 848) 849) 850) 851) 852) 853) 854) 855) 856) 857) 858) 859) 860) 861) 862) 863) 864) 865) 866) 867) 868) 869) 870) 871) 872) 873) 874) 875) 876) 877) 878) 879) 880) 881) 882) 883) 884) 885) 886) 887) 888) 889) 890) 891) 892) 893) 894) 895) 896) 897) 898) 899) 900) 901) 902) 903) 904) 905) 906) 907) 908) 909) 910) 911) 912) 913) 914) 915) 916) 917) 918) 919) 920) 921) 922) 923) 924) 925) 926) 927) 928) 929) 930) 931) 932) 933) 934) 935) 936) 937) 938) 939) 940) 941) 942) 943) 944) 945) 946) 947) 948) 949) 950) 951) 952) 953) 954) 955) 956) 957) 958) 959) 960) 961) 962) 963) 964) 965) 966) 967) 968) 969) 970) 971) 972) 973) 974) 975) 976) 977) 978) 979) 980) 981) 982) 983) 984) 985) 986) 987) 988) 989) 990) 991) 992) 993) 994) 995) 996) 997) 998) 999) 1000) 1001) 1002) 1003) 1004) 1005) 1006) 1007) 1008) 1009) 1010) 1011) 1012) 1013) 1014) 1015) 1016) 1017) 1018) 1019) 1020) 1021) 1022) 1023) 1024) 1025) 1026) 1027) 1028) 1029) 1030) 1031) 1032) 1033) 1034) 1035) 1036) 1037) 1038) 1039) 1040) 1041) 1042) 1043) 1044) 1045) 1046) 1047) 1048) 1049) 1050) 1051) 1052) 1053) 1054) 1055) 1056) 1057) 1058) 1059) 1060) 1061) 1062) 1063) 1064) 1065) 1066) 1067) 1068) 1069) 1070) 1071) 1072) 1073) 1074) 1075) 1076) 1077) 1078) 1079) 1080) 1081) 1082) 1083) 1084) 1085) 1086) 1087) 1088) 1089) 1090) 1091) 1092) 1093) 1094) 1095) 1096) 1097) 1098) 1099) 1100) 1101) 1102) 1103) 1104) 1105) 1106) 1107) 1108) 1109) 1110) 1111) 1112) 1113) 1114) 1115) 1116) 1117) 1118) 1119) 1120) 1121) 1122) 1123) 1124) 1125) 1126) 1127) 1128) 1129) 1130) 1131) 1132) 1133) 1134) 1135) 1136) 1137) 1138) 1139) 1140) 1141) 1142) 1143) 1144) 1145) 1146) 1147) 1148) 1149) 1150) 1151) 1152) 1153) 1154) 1155) 1156) 1157) 1158) 1159) 1160) 1161) 1162) 1163) 1164) 1165) 1166) 1167) 1168) 1169) 1170) 1171) 1172) 1173) 1174) 1175) 1176) 1177) 1178) 1179) 1180) 1181) 1182) 1183) 1184) 1185) 1186) 1187) 1188) 1189) 1190) 1191) 1192) 1193) 1194) 1195) 1196) 1197) 1198) 1199) 1200) 1201) 1202) 1203) 1204) 1205) 1206) 1207) 1208) 1209) 1210) 1211) 1212) 1213) 1214) 1215) 1216) 1217) 1218) 1219) 1220) 1221) 1222) 1223) 1224) 1225) 1226) 1227) 1228) 1229) 1230) 1231) 1232) 1233) 1234) 1235) 1236) 1237) 1238) 1239) 1240) 1241) 1242) 1243) 1244) 1245) 1246) 1247) 1248) 1249) 1250) 1251) 1252) 1253) 1254) 1255) 1256) 1257) 1258) 1259) 1260) 1261) 1262) 1263) 1264) 1265) 1266) 1267) 1268) 1269) 1270) 1271) 1272) 1273) 1274) 1275) 1276) 1277) 1278) 1279) 1280) 1281) 1282) 1283) 1284) 1285) 1286) 1287) 1288) 1289) 1290) 1291) 1292) 1293) 1294) 1295) 1296) 1297) 1298) 1299) 1300) 1301) 1302) 1303) 1304) 1305) 1306) 1307) 1308) 1309) 1310) 1311) 1312) 1313) 1314) 1315) 1316) 1317) 1318) 1319) 1320) 1321) 1322) 1323) 1324) 1325) 1326) 1327) 1328) 1329) 1330) 1331) 1332) 1333) 1334) 1335) 1336) 1337) 1338) 1339) 1340) 1341) 1342) 1343) 1344) 1345) 1346) 1347) 1348) 1349) 1350) 1351) 1352) 1353) 1354) 1355) 1356) 1357) 1358) 1359) 1360) 1361) 1362) 1363) 1364) 1365) 1366) 1367) 1368) 1369) 1370) 1371) 1372) 1373) 1374) 1375) 1376) 1377) 1378) 1379) 1380) 1381) 1382) 1383) 1384) 1385) 1386) 1387) 1388) 1389) 1390) 1391) 1392) 1393) 1394) 1395) 1396) 1397) 1398) 1399) 1400) 1401) 1402) 1403) 1404) 1405) 1406) 1407) 1408) 1409) 1410) 1411) 1412) 1413) 1414) 1415) 1416) 1417) 1418) 1419) 1420) 1421) 1422) 1423) 1424) 1425) 1426) 1427) 1428) 1429) 1430) 1431) 1432) 1433) 1434) 1435) 1436) 1437) 1438) 1439) 1440) 1441) 1442) 1443) 1444) 1445) 1446) 1447) 1448) 1449) 1450) 1451) 1452) 1453) 1454) 1455) 1456) 1457) 1458) 1459) 1460) 1461) 1462) 1463) 1464) 1465) 1466) 1467) 1468) 1469) 1470) 1471) 1472) 1473) 1474) 1475) 1476) 1477) 1478) 1479) 1480) 1481) 1482) 1483) 1484) 1485) 1486) 1487) 1488) 1489) 1490) 1491) 1492) 1493) 1494) 1495) 1496) 1497) 1498) 1499) 1500) 1501) 1502) 1503) 1504) 1505) 1506) 1507) 1508) 1509) 1510) 1511) 1512) 1513) 1514) 1515) 1516) 1517) 1518) 1519) 1520) 1521) 1522) 1523) 1524) 1525) 1526) 1527) 1528) 1529) 1530) 1531) 1532) 1533) 1534) 1535) 1536) 1537) 1538) 1539) 1540) 1541) 1542) 1543) 1544) 1545) 1546) 1547) 1548) 1549) 1550) 1551) 1552) 1553) 1554) 1555) 1556) 1557) 1558) 1559) 1560) 1561) 1562) 1563) 1564) 1565) 1566) 1567) 1568) 1569) 1570) 1571) 1572) 1573) 1574) 1575) 1576) 1577) 1578) 1579) 1580) 1581) 1582) 1583) 1584) 1585) 1586) 1587) 1588) 1589) 1590) 1591) 1592) 1593) 1594) 1595) 1596) 1597) 1598) 1599) 1600) 1601) 1602) 1603) 1604) 1605) 1606) 1607) 1608) 1609) 1610) 1611) 1612) 1613) 1614) 1615) 1616) 1617) 1618) 1619) 1620) 1621) 1622) 1623) 1624) 1625) 1626) 1627) 1628) 1629) 1630) 1631) 1632) 1633) 1634) 1635) 1636) 1637) 1638) 1639) 1640) 1641) 1642) 1643) 1644) 1645) 1646) 1647) 1648) 1649) 1650) 1651) 1652) 1653) 1654) 1655) 1656) 1657) 1658) 1659) 1660) 1661) 1662) 1663) 1664) 1665) 1666) 1667) 1668) 1669) 1670) 1671) 1672) 1673) 1674) 1675) 1676) 1677) 1678) 1679) 1680) 1681) 1682) 1683) 1684) 1685) 1686) 1687) 1688) 1689) 1690) 1691) 1692) 1693) 1694) 1695) 1696) 1697) 1698) 1699) 1700) 1701) 1702) 1703) 1704) 1705) 1706) 1707) 1708) 1709) 1710) 1711) 1712) 1713) 1714) 1715) 1716) 1717) 1718) 1719) 1720) 1721) 1722) 1723) 1724) 1725) 1726) 1727) 1728) 1729) 1730) 1731) 1732) 1733) 1734) 1735) 1736) 1737) 1738) 1739) 1740) 1741) 1742) 1743) 1744) 1745) 1746) 1747) 1748) 1749) 1750) 1751) 1752) 1753) 1754) 1755) 1756) 1757) 1758) 1759) 1760) 1761) 1762) 1763) 1764) 1765) 1766) 1767) 1768) 1769) 1770) 1771) 1772) 1773) 1774) 1775) 1776) 1777) 1778) 1779) 1780) 1781) 1782) 1783) 1784) 1785) 1786) 1787) 1788) 1789) 1790) 1791) 1792) 1793) 1794) 1795) 1796) 1797) 1798) 1799) 1800) 1801) 1802) 1803) 1804) 1805) 1806) 1807) 1808) 1809) 1810) 1811) 1812) 1813) 1814) 1815) 1816) 1817) 1818) 1819) 1820) 1821) 1822) 1823) 1824) 1825) 1826) 1827) 1828) 1829) 1830) 1831) 1832) 1833) 1834) 1835) 1836) 1837) 1838) 1839) 1840) 1841) 1842) 1843) 1844) 1845) 1846) 1847) 1848) 1849) 1850) 1851) 1852) 1853) 18